

Seat No. : _____

AX-110

May-2016

M.A., Sem.-II

411 : Economics

(EA : Quantitative Methods in Economics)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. આલેખોની મદદથી અર્થશાસ્ત્રના વિવિધ વિધેયો સમજાવો. 14
અથવા
વિકલનફળ અને આંશિક વિકલનફળના નિયમો સમજાવો.
2. સંકલનના નિયમોની તથા અર્થશાસ્ત્રમાં તેની ઉપયોગિતા ચર્ચો. 14
અથવા
ચર્ચા કરો :
(a) નિશ્ચાયકોના લક્ષણો
(b) શ્રેણિકો પરની ક્રિયાઓ
3. ચર્ચો : (ગમે તે બે) 14
(a) સંભાવનામાં ગુણાકારનો નિયમ
(b) શરતી સંભાવના
(c) બેયઝ સિદ્ધાંત
(d) બેયઝ સિદ્ધાંતની ઉપયોગિતાઓ
4. ચર્ચો : (ગમે તે બે) 14
(a) દ્વિપદી વિતરણના ગુણ-દોષ
(b) પોઈસન વિતરણના ગુણ-દોષ
(c) પ્રમાણિત વિતરણના ગુણ-દોષ
(d) સદિશના ગુણધર્મો
5. સાચા જવાબો પસંદ કરો : 14
(1) ચલ રાશિની ઘાત એક હોય, તો વિધેય _____ હોય છે.
(a) સુરેખ (b) પરવલય
(c) ત્રિઘાત (d) વક્રાકાર
(2) સાધનોનું પેદાશમાં રૂપાંતર ને _____ કહેવાય છે.
(a) વપરાશ (b) બચત
(c) ઉત્પાદન (d) વહેંચણી

AX-110

1

P.T.O.

- (3) માંગ વિધેય એ _____ વિધેય છે.
 (a) સુરેખ (b) પરવલય
 (c) ત્રિઘાત (d) વક્રાકાર
- (4) માંગની સાપેક્ષતાના _____ પ્રકાર છે.
 (a) એક (b) ત્રણ
 (c) પાંચ (d) ઘણા
- (5) માંગની મૂલ્યસાપેક્ષતાની કિંમત _____ અને _____ વચ્ચે હોય છે.
 (a) 1, -1 (b) $-\infty, 0$
 (c) 0, ∞ (d) $-\infty, \infty$
- (6) અપૂર્ણ હરિફાઈમાં સિમાન્ત આવક રેખા, સરેરાશ આવક રેખા _____ અંતરથી કાપે છે.
 (a) બમણા (b) સરખા
 (c) મેળ ન હોય (d) અડધા
- (7) MC રેખા AC રેખાને AC ના _____ બિંદુએ છેદે છે.
 (a) ઉચ્ચતમ (b) ન્યૂનતમ
 (c) વધતા (d) ઘટતા
- (8) એક હાર શ્રેણિકમાં _____ સ્તંભ અને _____ હારની સંખ્યા હોય છે.
 (a) n, 1 (b) 1, n
 (c) 0, n (d) n, 0
- (9) પ્રમાણિત વક્રમાં $\bar{X} \pm 3\sigma$ _____ વિસ્તાર સમાવેશ થાય છે.
 (a) 99.23% (b) 99.37%
 (c) 99.73% (d) આમાંથી એકેય નહીં
- (10) દ્વિપદી વિતરણનું પ્રમાણિત વિચલન _____ હોય છે.
 (a) np (b) npq
 (c) $\sqrt{np}$ (d) $\sqrt{npq}$
- (11) સફળતાની સંભાવના + નિષ્ફળતાની સંભાવના = _____
 (a) -1 (b) 0
 (c) 1 (d) 2
- (12) જો ઘટનાઓ પરસ્પર નિવારક ન હોય તો $P(A \text{ અથવા } B) = P(A) + P(B) -$ _____.
 (a) $P(A + B)$ (b) $P(A/B)$
 (c) $P(B/A)$ (d) $P(A - B)$
 (e) એકેય નહીં
- (13) $A \cup A =$ _____
 (a) A (b) 2A
 (c) 1 (d) A^2
- (14) $A \cap A =$ _____
 (a) A (b) 2A
 (c) 1 (d) A^2

Seat No. : _____

AX-110

May-2016

M.A., Sem.-II

411 : Economics

(EA : Quantitative Methods in Economics)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. Explain different functions in Economics with help of diagrams. **14**
- OR**
- Explain rules of differentiation and partial differentiation.
2. Discuss the rules of integration and its applications in Economics. **14**
- OR**
- Discuss the :
- (a) Properties of Determinants
(b) Operations on Matrices
3. Discuss any **two** : **14**
- (a) Law of multiplication in probability.
(b) Conditional Probability
(c) Baye's theorem
(d) Applications of Baye's theorem
4. Discuss : (any **two**) **14**
- (a) Merits and demerits of Binomial distribution.
(b) Merits and demerits of Poisson distribution.
(c) Merits and demerits of Normal distribution.
(d) Properties of Vector
5. Select the correct answer : **14**
- (1) Power of variable is one, the function is
- (a) Linear (b) Hyperbola
(c) Cubic (d) Curvilinear
- (2) Transformation of inputs into output is called
- (a) Consumption (b) Savings
(c) Production (d) Distribution

- (3) Demand function is _____ function.
- (a) Linear (b) Hyperbola
(c) Cubic (d) Curvilinear
- (4) There are _____ types of elasticity of demand.
- (a) one (b) three
(c) five (d) many
- (5) Values of price elasticity of demand are between _____ and _____
- (a) 1, -1 (b) $-\infty, 0$
(c) 0, ∞ (d) $-\infty, \infty$
- (6) Marginal revenue curve cuts _____ way for average revenue curve under imperfect competition.
- (a) double (b) equal
(c) uneven (d) half
- (7) MC curve cuts AC curve at _____ point of AC curve.
- (a) highest (b) minimum
(c) rising (d) diminishing
- (8) In a raw matrix number of columns are _____ and rows are _____.
- (a) n, 1 (b) 1, n
(c) 0, n (d) n, 0
- (9) Under a normal curve $\bar{X} \pm 3\sigma$ covers _____ area.
- (a) 99.23% (b) 99.37%
(c) 99.73% (d) None of these
- (10) Standard deviation of binomial distribution is _____.
- (a) np (b) npq
(c) $\sqrt{np}$ (d) $\sqrt{npq}$
- (11) Probability of success + Probability of failure = _____
- (a) -1 (b) 0
(c) 1 (d) 2
- (12) When events are not mutually exclusive $P(A \text{ or } B) = P(A) + P(B) -$ _____.
- (a) $P(A + B)$ (b) $P(A/B)$
(c) $P(B/A)$ (d) $P(A - B)$
(e) None of these
- (13) $A \cup A =$ _____
- (a) A (b) 2A
(c) 1 (d) A^2
- (14) $A \cap A =$ _____
- (a) A (b) 2A
(c) 1 (d) A^2

Seat No. : _____

AX-110

May-2016

M.A., Sem.-II

411 : Economics

(EB : Research Methods in Economics)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. નીચેના માટે ગુણ અને દોષ સમજાવો : (કોઈ બે) **14**
  - (a) મધ્યક
  - (b) મધ્યસ્થ
  - (c) પ્રસારભાવ
  - (d) ઘંટાકારતા

2. ગમે તે બે પર નોંધ લખો : **14**
  - (a) બેયજ સિદ્ધાંત
  - (b) દ્વિપદી વિતરણ
  - (c) પોઈસો વિતરણ
  - (d) પ્રમાણિત વિતરણ

3. ગમે તે બેની સમજૂતી આપો : **14**
  - (a) સંયુક્ત સંભાવના વિતરણ
  - (b) શરતી વિતરણ
  - (c) ચદ્વચ્ચ ચલનું વિચરણ અને તેના ગુણધર્મો.
  - (d) પ્રથમ અને દ્વિતીય કક્ષાની ગાણિતિક અપેક્ષાઓ.

4. નીચેનાના ભેદ આપો : (ગમે તે બે) **14**
  - (a) સેન્સસ વિરુદ્ધ નિદર્શન
  - (b) સંભાવના નિદર્શન વિરુદ્ધ બિન-સંભાવના નિદર્શન
  - (c) ચદ્વચ્ચ નિદર્શન પદ્ધતિ વિરુદ્ધ સ્તરીત નિદર્શન પદ્ધતિ
  - (d) નિદર્શન ક્ષતિઓ વિરુદ્ધ બિન-નિદર્શન ક્ષતિઓ

5. સાચા જવાબો પસંદ કરો : **14**
  - (1) n સંખ્યાના મધ્યકમાંથી લીધેલ વિચલનોની કિંમતોનો સરવાળો _____ થાય.
    - (a) n
    - (b) 0
    - (c) 1
    - (d) આમાંથી એકેય નહીં
  - (2) ગુણાત્મક માપન માટે ઉત્તમ યોગ્ય સરેરાશ _____ છે.
    - (a) મધ્યક
    - (b) મધ્યસ્થ
    - (c) બહુલક
    - (d) ભૌમિતિક મધ્યક

AX-110

5

P.T.O.

- (3) શ્રેણીઓની તુલના માટે _____ પર્યાપ્ત નથી.
 (a) મધ્યક (b) બહુલક
 (c) મધ્યસ્થ (d) આમાંથી એકેય નહીં
- (4) મધ્યસ્થમાંથી લીધેલ નિરપેક્ષ વિચલનનો સરવાળો _____ હોય છે.
 (a) ન્યૂનતમ (b) અધિકતમ
 (c) શૂન્ય (d) સરખો
- (5) પ્રમાણિત આલેખમાં $\bar{X} \pm 3\sigma$ _____ વિસ્તાર સમાવેશ કરે છે.
 (a) 99.23% (b) 99.37%
 (c) 99.73% (d) આમાંથી એકેય નહીં
- (6) જ્યારે મધ્યક _____ બહુલક હોય ત્યારે ઘંટાકરતા ધન હોય છે.
 (a) બરાબર (b) મોટો
 (c) નાનો (d) એક-બીજાથી અલગ
- (7) ટીપેટના યદ્દચ્છ સંખ્યા કોષ્ટકોમાં મહત્તમ કેટલી સંખ્યા આપેલી છે ?
 (a) 10,000 (b) 10,100
 (c) 10,200 (d) 10,400
- (8) જ્યારે નિદર્શનું કદ _____ હોય ત્યારે તેને ગુરુ નિદર્શ કહેવાય.
 (a) 30 કરતાં ઓછો (b) 25 કરતાં ઓછો
 (c) 20 કરતાં ઓછો (d) આમાંથી એકેય નહીં
- (9) સ્તરીત યદ્દચ્છ નિદર્શમાં દરેક વિભાગ એકબીજાથી _____ હોય છે.
 (a) આધારીત (b) સરખા
 (c) સ્વતંત્ર (d) તાર્કિક
- (10) H_0 સાચી હોવા છતાં તેનો અસ્વીકાર કરવામાં આવે તો તે _____ ભૂલ છે.
 (a) પ્રકાર-IV (b) પ્રકાર-III
 (c) પ્રકાર -II (d) પ્રકાર-I
- (11) જો પ્રમાણિત દોષ ઓછો હોય તો નિદર્શ _____ હોય છે.
 (a) વિશ્વાસપાત્ર (b) બિન-વિશ્વાસપાત્ર
 (c) યદ્દચ્છ (d) શૂન્ય
- (12) દ્વિપદી વિતરણનું પ્રમાણિત વિચલન _____ હોય છે.
 (a) np (b) npq
 (c) $\sqrt{np}$ (d) $\sqrt{npq}$
- (13) χ^2 -વિતરણની સ્વતંત્રતાની માત્રા કેટલી હોય છે ?
 (a) n (b) n - 1
 (c) 2n (d) n - 2
- (14) t-વિતરણ કોણે આપ્યું ?
 (a) સ્ટુડન્ટ (b) ટીચર
 (c) માર્શલ (d) ગોસેટ

Seat No. : _____

AX-110

May-2016

M.A., Sem.-II

411 : Economics

(EB : Research Methods in Economics)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. Explain merits and demerits of following : (any **two**) **14**
  - (a) Mean
  - (b) Median
  - (c) Dispersion
  - (d) Skewness

2. Write notes on any **two** : **14**
  - (a) Baye's theorem
  - (b) Binomial distribution
  - (c) Poisson distribution
  - (d) Normal distribution

3. Explain any **two** : **14**
  - (a) Joint probability distribution
  - (b) Conditional distribution
  - (c) Variance of random variable and its properties.
  - (d) First and second order mathematical expectations.

4. Distinguish between following : (any **two**) **14**
  - (a) Census vs. Sampling
  - (b) Probability sampling vs. Non-probability sampling
  - (c) Random sampling method vs. Stratified sampling method
  - (d) Sampling errors vs. Non-sampling errors

5. Select correct answer : **14**
  - (1) The algebraic sum of the deviations of a set of n values from arithmetic mean is _____.
    - (a) n
    - (b) 0
    - (c) 1
    - (d) none of these

- (2) The most suitable average for qualitative measurement is _____.
- (a) mean (b) median
(c) mode (d) geometric mean
- (3) _____ is not sufficient to compare the series.
- (a) Mean (b) Mode
(c) Median (d) None of these
- (4) Sum of absolute deviations about median is _____.
- (a) the least (b) the greatest
(c) zero (d) equal
- (5) Under a normal curve $\bar{X} \pm 3\sigma$ covers _____ of area.
- (a) 99.23% (b) 99.37%
(c) 99.73% (d) None of these
- (6) Skewness is positive when mean _____ mode.
- (a) equal to (b) greater than
(c) less than (d) not related with
- (7) How many numbers are given in Tippet's Random Numbers Tables ?
- (a) 10,000 (b) 10,100
(c) 10,200 (d) 10,400
- (8) Sample size is said to be large when it is _____.
- (a) less than 30 (b) less than 25
(c) less than 20 (d) none of these
- (9) Each strata is _____ to each other in stratified random samples.
- (a) dependent (b) equal
(c) independent (d) rational
- (10) When H_0 is rejected even it is true, is _____ error.
- (a) Type-IV (b) Type-III
(c) Type-II (d) Type-I
- (11) If standard error is less sample is _____.
- (a) Reliable (b) Not-reliable
(c) Random (d) Null
- (12) Standard deviation of binomial distribution is _____.
- (a) np (b) npq
(c) $\sqrt{np}$ (d) $\sqrt{npq}$
- (13) What is a degree of freedom of χ^2 -distribution ?
- (a) n (b) n - 1
(c) 2n (d) n - 2
- (14) Who has given t-distribution ?
- (a) Student (b) Teacher
(c) Marshall (d) Goset